
Europejskie Dni Dziedzictwa na grodzie w Grzybowie

Gród w Grzybowie w 1997 roku wszedł w struktury Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy i funkcjonuje obecnie jako jego oddział. W 2010 roku na grodzie powstał pawilon muzealny i od tego momentu wydarzenia plenerowe są stałym elementem funkcjonowania Rezerwatu.

W 2010 roku po raz pierwszy Rezerwat Archeologiczny Gród w Grzybowie uczestniczył w wydarzeniu pod nazwą Europejskie Dni Dziedzictwa i odąd jest stale obecny w obchodach EDD. W roku 2015 odbywały się one pod hasłem „Utraczone Dziedzictwo”. 12 września przygotowano liczne zajęcia i pokazy zachęcające do odwiedzin grodu właśnie w tym momencie. Przez cały dzień przybywający mogli brać udział w grze terenowej „Dotykając przeszłości...”, a początkiem wydarzenia był wykład Jacka Wrzesińskiego „Grody i grodziska”. Był on wstępem do zabawy rekonstrukcyjnej, której uczestnicy wykonywali makiety grodu piastowskiego, tym samym mając możliwość poznania ich budowy i funkcji (ryc. 1). Przybywający na teren grodu brali też udział w grze terenowej „Bieg sprawnościowy woja” przygotowanej i prowadzonej przez Grupę Odtwórstwa Historycznego Aurea Tempora. Był to tor przeszkód, na którym uczestnik wcielał się w członka drużyny książęcej i próbował swych sił w różnych konkurencjach nawiązujących do umiejętności wojowników z czasów piastowskich (m.in. strzelanie z łuku, rzut oszczepem, przeciąganie liny). Funkcjonowała też Grzybowska Akademia Małego Archeologa — w spreparowanym wykopie archeologicznym najmłodszy odkrywali „skarby”. Dzięki temu oni sami i rodzice nie tylko poznawali zabytki archeologiczne, ale przede wszystkim dowiadywali się o znaczeniu dziedzictwa kulturowego dla rekonstruowania historii i budowania tożsamości (ryc. 2).

Podczas grzybowski EDD wystawiono dwa przedstawienia teatralne — Teatr Małeke z Poznania zaprezentował sztukę „Strachy” (ryc. 3), a grupa teatralna z Zespołu Szkół Społecznych w Grzybowie wystąpiła z widowiskiem „Żony Mieszka I”. Odbyły się też koncerty muzyczne w wykonaniu Zespołu Flażoletowego ze Swarzędza. Przede wszystkim zaś zaprezentowano rekonstrukcję rebeka — unikatowego instrumentu muzycznego. Rekonstrukcja wykonana została na podstawie analizy

drewnianej główki chordofonu znalezionej w XI-wiecznych nawarstwieńcach kulturowych Ostrowa Lednickiego. Na instrumencie zagrał jego rekonstruktor, Staszek Mazurek. Projekt odtworzenia rebeka, przygotowany wspólnie przez MPP na Lednicy i Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich oddział w Poznaniu (autor projektu Jacek Wrzesiński), był współfinansowany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego.

Przez cały dzień dostępna była stała wystawa archeologiczna „Gród Grzybowo — między plemieniem a państwem” oraz wystawa czasowa „Broń drużyny Piastów”. W sali edukacyjnej wyświetlany był film z projektu Muzeum Utracone koordynowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Fundację Sztuki Ad Artis.

W całym wydarzeniu EDD 2015 na grodzie grzybowskiem wzięło udział 1068 osób (dorośli 323 oraz 745 dzieci).

Działania Rezerwatu zostały dostrzeżone przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, organizatora EDD w Polsce. 5 listopada w Filharmonii Opolskiej, na uroczystej Gali podsumowującej 23. edycję EDD, Dyrektor NID prof. nzw. dr hab. inż. arch. Małgorzata Rozbicka wręczyła przedstawicielom Rezerwatu wyróżnienie za udział w tym ważnym wydarzeniu. Z ramienia MPP na Lednicy w uroczystości brali udział: dyrektor prof. Andrzej M. Wyrwa, wicedyrektor Marek Krężałek i kierownik oddziału Jacek Wrzesiński, natomiast Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego reprezentowała Dyrektor Departamentu Kultury Grażyna Brzezińska.

Ryc. 1. Makiety grodu piastowskiego powstałe podczas zabawy rekonstrukcyjnej „Wznowimy piastowskie grody”; fot. J. Wrzesiński

Ryc. 2. GAMA — Grzybowska Akademia Małego Archeologa; fot. J. Wrzeński

Ryc. 3. Sztuka „Strachy” w wykonaniu Teatru Małeke z Poznania; fot. J. Wrzeński